

Strategi for Enhed for Professionsforskning

i

VIA University College

Summary:

Enhed for Professionsforskning (EP) bidrager til forskningsbaseret af VIAs uddannelser, herunder beskrivelse af et teoretisk grundlag for udvikling af professionsforskning. Professionsuddannelserne i VIA gøres ikke alene forskningsbaserede, men reelt til uddannelser, der udvikles i en proces, hvor forskning er et naturligt grundlag for og element i uddannelsernes tilrettelæggelse, indhold og metodegrundlag. Enheden vil deltage synligt i den institutionelle og samfundsmæssige debat om forskningsbaseret af professionsuddannelser samt udøvelse af professionel virksomhed, herunder producere, publicere og formidle forskningsviden på området. Indsatsen beskrives i arbejdsprogram; vedlagt som bilag.

INDLEDNING

Januar 2010 opretter VIA University College *Enhed for Professionsforskning*, der har til formål at bidrage til VIAs strategiske mål frem mod 2020. Ifølge *Institutionsgrundlag for Professionshøjskolen VIA University College* er det missionen "at udvikle og udbyde professionsuddannelser¹ og professionsorienteret viden i lærings- og dannelsesmiljøer af høj kvalitet, så uddannelsesmuligheder, videnproduktion og -formidling tilgodeser og udfordrer samfundets behov – såvel regionalt som globalt".²

BAGGRUND

Danske professionsuddannelser er kendetegnet ved historisk at være uddannelser, der er etableret i tæt samarbejde med aftagerne. Danske professionsuddannelser er imidlertid også kendetegnet ved at være uden eksplicit forskningsbaseret, som det ses i professionsuddannelserne i de skandinaviske lande og i EU's Universities of Applied Science. Af bemærkningerne til *Lov om Professionshøjskoler for Videregående Uddannelser* (LOV nr. 562 af 06/06/2007) fremgår det, at dannelsen af professionshøjskolerne blandt andet skal ses som led i kvalificering af de rammer, der tidligere har været for udviklingsarbejde samt en styrkelse af mulighederne for et "tæt og systematisk samarbejde med forskningsmiljøer".³

¹ Når der anvendes betegnelsen 'professionsuddannelser' omfatter det i princippet alle VIAs uddannelser, dvs. også de såkaldte semiprofessioner og, ingeniøruddannelser, designuddannelser mv.

² Institutionsgrundlag for Professionshøjskolen VIA University College, 2008, p. 6.

³ Lovforslag L 188 af 14. marts 2007, s. 21.

For VIA University College er dette imidlertid ikke en tilstrækkelig målsætning. VIA agter således at iværksætte en proces, hvor bacheloruddannelserne systematisk gøres ikke alene forskningsbaserede, men reelt til uddannelser, der udvikles i en proces, hvor forskning er et naturligt grundlag for og element i uddannelsernes tilrettelæggelse, indhold og metodegrundlag. Dette er et centralt mål for *Strategi 2020*⁴, og Enhed for Professionsforskning vil derfor bredt favne bacheloruddannelsernes kulturer og udviklingstraditioner.

VIA University College uddanner professionelle, der skal løse komplekse opgaver i velfærdssamfundet i samarbejde med myndigheder og brugere af privat og offentlig service, og på en måde hvor professionalismen er en afgørende drivkraft. Dette fordrer et skift i perspektiv: Det betyder, at viden ikke primært skal skabes ved at studere uddannelsernes fag i sig selv; professionel viden bør skabes ved at studere professionel virksomhed ved hjælp af fag. Målet er at udvikle uddannelser, der bygger på udvikling af professionel viden, der er funderet i et forskningsmæssigt velfunderet grundlag, og hvor kvalitet og validitet i denne forskning lever op til gældende standarder.

VIA University College ønsker ikke alene at uddanne dygtige bachelorer – VIA ønsker at bidrage til udviklingen af professionerne, offentlige som private, og fornyelsen af velfærdssamfundet.

MÅLSÆTNINGER

OECD-rapporten *National Review on Educational R&D: Examiners' Report on Denmark* fra 2004 evalueres dansk uddannelsesforskning i en undersøgelse af samspillet mellem forskning, udvikling og undervisning. Rapportens sigte er at vurdere, i hvilken grad det uddannelsesmæssige forsknings- og udviklingssystem i Danmark fungerer som effektivt redskab til produktion, indsamling, anvendelse og distribution af viden, og konklusionen er, at Danmark bruger meget få midler på uddannelsesforskning sammenlignet med andre OECD-lande, også set i forhold til landets samlede udgifter til uddannelse. Rapporten fremhæver, at der ikke er en overordnet prioritering af forskningsindsatsen: Der er ikke formel kontakt imellem dem, der forsker i uddannelsesområdet og dem, der praktiserer på uddannelsesområdet.

Etableringen af og sigtet med professionshøjskolerne imødekommer OECD's anbefalinger, og det er et mål for *Enhed for Professionsforskning* at være medvirkende til at iværksætte en overordnet prioritering af forskningsindsatsen i VIA University College.

Enhed for Professionsforskning skal bidrage til realisering af VIA University Colleges strategiske og politiske målsætninger om øget udviklings- og forskningsbaseret.

⁴ *Strategi 2020* er ikke sat i proces. Betegnelsen anvendes her som en mulig betegnelse for VIAs næste langsigtede strategi.

Målet med *Enhed for Professionsforskning* er således at:

understøtte forskningsbaseret af VIAs uddannelser, herunder beskrivelse af et teoretisk grundlag for udvikling af professionsforskning i VIA. Enheden vil deltage synligt i den institutionelle og samfundsmæssige debat om forskningsbaseret af professionsuddannelser samt udøvelse af professionel virksomhed, herunder producere, publicere og formidle forskningsviden på området.

Indsatsen er opdelt i forhold til en faglig og en fagpolitisk orientering. Endvidere er det ambitionen at knytte enhedens opgaveløsning til en forandringsteori, dvs. fokusere på de forventede *resultater* af investeringen og den *effekt*, det forventes at føre med sig.

ARBEJDSOPGAVER

Enhed for Professionsforskning skal medvirke til at placere VIA University College som videnproducent, der i samarbejde med offentlige og private virksomheder, professioner og forskningsinstitutioner bidrager til at udvikle grundlaget for en tættere samhørighed mellem forskning, uddannelse og profession. Dette betyder konkret, at EP skal:

- deltage i den institutionelle, nationale og internationale diskussion om professionernes faglige udvikling og status, herunder forskningsbaseret af professionsuddannelser, og understøtte højskolerne og videnmiljøer i VIA i denne opgave.
- aktivt forske i professionernes erhvervs- og vidensgrundlag⁵, herunder formidle resultater, der understøtter ovenstående
- fremme dokumentation af VIAs uddannelsesindsats og intern videndeling samt understøtte akkreditering af VIAs uddannelser, udviklingskontrakt mv.
- Udvikle en platform for professionsforskning i VIA, synliggøre denne, og indgå i netværk og efter aftale understøtte VIAs uddannelsesmiljøer
- understøtte udvikling af en sammenhængende og strategisk besluttet udviklingsindsats og kvalificere resultatet af denne udviklingsindsats gennem samarbejde med nationale og internationale universiteter og forskningsmiljøer⁶

FORSKNINGSPLATFORM

Udvikling af forskningsplatform i VIA University College er nødvendig for at fremme de strategiske mål, VIA har sat. Udredning og udvikling af definitioner af professionsforskning herunder praksisforskning, anvendt forskning, aktionsforskning mv. er centrale opgaver i forhold til at skabe et epistemologisk grundlag for forskningsbaseret af uddannelserne. Registrering, dokumentation

⁵ "VIAs nye organisering", dateret den 14. juni 2009, s. 13

⁶ Institutionsgrundlag for Professionshøjskolen VIA University College, 2008.

og beskrivelse af udviklings- og forskningsprojekter i VIA, samt skabelse af et netværk er en central opgave.

Enhed for Professionsforskning udgiver tidsskriftet GJALLERHORN, der formidles internt i VIA og eksternt til professionshøjskoler, universiteter, ministerier og faglige organisationer i et antal på ca. 1.000 stk. pr. udgivelse.

Enhedens direktør refererer til Prorektor og repræsenterer VIA i eksterne sammenhænge.